

บทที่ ๗

สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาถึงกรรมวิธีการผลิต และระบบการตลาดของภาชนะเมลามีนที่ผลิตขึ้นในประเทศไทย ปรากฏว่ามีปัญหาเกิดขึ้นอยู่หลายขั้นตอน ตั้งแต่การผลิตจนถึงการนำสินค้าจากมือผู้ผลิตไปสู่มือผู้บริโภค ซึ่งสะสมจนเกิดปัญหาในแต่ละลักษณะ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขพร้อมกันไป ปัญหาที่สรุปออกมามีดังนี้

- ก. ปัญหาเกี่ยวกับวัตถุดิบ
- ข. ปัญหาเกี่ยวกับการบำรุงรักษาเครื่องจักร และสร้างแม่พิมพ์
- ค. ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย
- ง. ปัญหาด้านการเงิน
- จ. ปัญหาเกี่ยวกับการส่งออก
- ฉ. ปัญหาเกี่ยวกับลักษณะผลิตภัณฑ์
- ช. ปัญหาด้านการตลาด

ก. ปัญหาเกี่ยวกับวัตถุดิบ วัตถุดิบที่ใช้ผลิตภาชนะเมลามีน คือ เมลามีนฟอร์มอลดีไฮด์-เรซิน (Melamine Formaldehyde Resins) มีอายุการใช้งานจำกัด จึงไม่อาจเก็บไว้ได้นานโดยเฉลี่ยแล้วจะมีอายุการใช้งานประมาณ ๑ ปี ในอุณหภูมิ ๒๖ °c แต่อุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยประมาณ ๓๐ °c จึงเก็บไว้ได้เพียง ๖ เดือน ดังนั้น เมื่อวัตถุดิบหมดอายุการใช้งาน จะไม่สามารถนำไปใช้ในการผลิตได้อีก จึงเป็นเสียต่อการผลิต ดังนี้

๑. ไม่สามารถซื้อวัตถุดิบเมื่อเก็บไว้ใช้ในการผลิตในจำนวนมาก เมื่อต้องซื้อจำนวนน้อยเพื่อพอดีกับปริมาณการผลิต จะทำให้ราคาวัตถุดิบสูง พร้อมทั้งเสียค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อเพิ่มขึ้น

๒. เสียเวลาในการสั่งซื้อวัตถุดิบ

๓. ทำให้การผลิตหยุดชะงักไม่ต่อเนื่อง ถ้าไม่มีวัตถุดิบมาป้อนโรงงาน

อนึ่ง ในการผลิตภาชนะเมลามีน ต้องใส่วัตถุดิบในแบบพิมพ์ให้เกินจำนวนน้ำหนักที่ต้องการ ทั้งนี้เพื่อให้มีส่วนเกินเหลือไว้จำนวนหนึ่ง สำหรับตกแต่งภาชนะให้มีความสมบูรณ์ ส่วนเกินที่ผลิตออกแล้วนี้มีลักษณะเป็นคลิบ จะนำกลับไปใช้ผลิตใหม่อีกไม่ได้ จึงเกิดปัญหาการสูญเสียเปล่าทางวัตถุดิบ ในส่วนนี้อีกประการหนึ่ง ซึ่งผิดกับพลาสติกชนิดอื่น ส่วนเกินที่เหลือนั้นสามารถนำไปใช้ผลิตได้อีก และในการตักผงเมลามีนเพื่อชั่งน้ำหนัก ผงเมลามีนจะปลิวและตกกระจาย ทำให้สิ้นเปลืองวัตถุดิบ

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรจัดสถานที่เก็บวัตถุดิบให้มีลักษณะที่อากาศถ่ายเทได้สะดวก ไม่อับหรือร้อนจนเกินไป ควรใช้พัดลมช่วยระบายอากาศในยามที่อุณหภูมิสูง โดยเฉพาะหน้าร้อน
๒. ไม่ควรสร้างห้องแอร์คอนดิชัน เพื่อเก็บวัตถุดิบ จะทำให้เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ทั้ง การสร้างอาคาร การซื้อเครื่องแอร์คอนดิชัน และค่าไฟฟ้า
๓. ควรสั่งซื้อวัตถุดิบให้เพียงพอกับปริมาณการผลิต โดยการวิเคราะห์จากปริมาณการใช้วัตถุดิบในอดีต บวกกับการคาดการณ์ที่จะผลิตในอนาคตตามความต้องการของลูกค้า
๔. พยายามหาแหล่งระบายวัตถุดิบ ในกรณีที่มีวัตถุดิบค้างสต็อกอยู่เป็นจำนวนมาก และใกล้จะหมดอายุการใช้งาน อาทิ เช่น ผู้ผลิตภาชนะเมลามีนแหล่งอื่น และผู้ผลิตแหล่งอื่นที่ใช้วัตถุดิบเมลามีน ได้แก่ การผลิตวัสดุปิดผิวโต๊ะ หรือไฟไม้ก้า
๕. ถ้าต้องการซื้อวัตถุดิบผงเมลามีนในราคาถูก ผู้ผลิตแต่ละแห่งควรร่วมมือในการซื้อวัตถุดิบร่วมกันในจำนวนมาก จะได้มีโอกาสต่อรองทางด้านราคา
๖. ใช้วิธีตอกเม็ด (Tableting) คือการนำผงเมลามีนไปตอกเม็ดเป็นก้อนใหญ่ขนาดเท่ากับน้ำหนักที่ต้องการและส่วนคลิบ ของการผลิตภาชนะแต่ละใบ จะทำให้การชั่งน้ำหนักมีความคงที่และไม่เกินจำนวน เป็นการช่วยให้เกิดความประหยัดในการใช้วัตถุดิบ

ข. ปัญหาเกี่ยวกับการบำรุงรักษาเครื่องจักรและการสร้างแม่พิมพ์ เครื่องจักรที่ใช้ผลิตภาชนะเมลามีน จะเป็นเครื่องจักรอัตโนมัติที่สั่งซื้อจากต่างประเทศ ในการเปลี่ยนซ่อมแซมรักษานั้น ต้องสั่งอะไหล่เครื่องจักรจากต่างประเทศเช่นกัน ซึ่งทำให้เสียค่าใช้จ่ายสูง ปัญหาอีกประการหนึ่ง คือการสร้างแม่พิมพ์สำหรับเป็นแบบพิมพ์ภาชนะเมลามีนนั้น มีคุณภาพไม่ดีนัก เพราะผู้ประกอบการแม่พิมพ์ฝีมือยังไม่ปราณีต ข้างที่มีฝีมือดีส่วนใหญ่จะไปทำงานต่างประเทศแทบจะวันออก ภายในประเทศจึงขาดช่างฝีมือที่ดีในการสร้างแม่พิมพ์

ข้อเสนอแนะ

ในการบำรุงรักษาซ่อมแซม เปลี่ยนอะไหล่เครื่องจักรนั้น สามารถประหยัดเงินในการซื้ออะไหล่ได้ โดยพยายามหาอะไหล่จากภายในประเทศที่มีลักษณะใกล้เคียง ที่ใช้ทดแทนกันได้ โดยการแสวงหาจากสถานที่จำหน่ายอะไหล่เครื่องจักร แถบถนนราชจักรและถนนบริพัตร

อนึ่ง การขาดช่างฝีมือดีในการสร้างแม่พิมพ์ สามารถจัดหาได้โดยการฝึกฝนช่างฝีมือที่มีอยู่ให้ เป็นช่างฝีมือที่มีความชำนาญแล้ว เสนอสัญญาผูกมัดให้ทำงานกับผู้ผลิตตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้

ค. ปัญหาสุขภาพอนามัย เนื่องจากการทำงานผลิตภาชนะเมลามีนนั้น คนงานต้องใกล้ชิดอยู่กับการใช้ผงเมลามีนเพื่อการผลิต เมื่อใกล้ชิดอยู่ประจำ บางคนมีอาการแพ้ผงเมลามีน ทำให้เกิดผื่นคันตามร่างกาย ไม่สามารถทำงานกับบริษัทต่อไปได้ เมื่อคนงานเข้าออกบ่อยย่อมเป็นผลเสียต่อการผลิต บางครั้งอาจทำให้การผลิตหยุดชะงักลง ถ้าคนงานที่มีอาการแพ้ นั้นรวมแล้วเป็นจำนวนมาก

ข้อเสนอแนะ

๑. ในการสมัครรับคนงานเข้าทำงานที่เกี่ยวกับการผลิตควรสอบประวัติ และตรวจเช็คร่างกายก่อน ทั้งนี้เพื่อตรวจว่ามีภูมิต้านทานแข็งแรงหรือไม่ ถ้าปรากฏว่าคนงานใดมีภูมิต้านทานอ่อน ไม่ควรให้ปฏิบัติงานในด้านนี้ เพราะต่อไปย่อมเกิดอาการแพ้ขึ้นได้

๒. ควรมีแพทย์ประจำที่โรงงาน สำหรับตรวจและรักษาคนงานที่มีอาการแพ้หรือมีโรคชนิดอื่น เพื่อเป็นสวัสดิการสำหรับคนงาน ซึ่งเป็นผลดีในข้อที่ว่า ไม่ทำให้การผลิตหยุดชะงักอันสืบมาจากคนงานลาออก โดยเฉพาะคนงานที่มีความชำนาญในการผลิต ระยะเวลาที่ฝึกให้จนคนงานประเภทที่มีความชำนาญงานเป็นเวลานาน ขณะเดียวกันต้องเสียเวลาในการรับสมัครคนงานที่ขาดความชำนาญเข้าทำงานเพิ่มขึ้นอีก ยิ่งในภาวะที่ตลาดแรงงานมีการเคลื่อนไหวเข้าออกง่าย สมควรอย่างยิ่งที่จะให้สวัสดิการแก่คนงาน เพื่อจูงใจให้คนงานมีความต้องการทำงานกับบริษัทผู้ผลิตตลอดไป ซึ่งในกรณีตามปัญหานี้มีข้อเสียที่ผู้ผลิตต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเท่านั้น

๓. การนำผงเมลามินตอกเป็นเม็ด (Tableting) เพื่อป้องกันการปลิวของผง
เมลามิน อันก่อให้เกิดอาการแพ้ของผู้ปฏิบัติงาน

ง. ปัญหาด้านการเงิน ในการผลิตภาชนะเมลามิน จำเป็นต้องผลิตเกินจำนวนที่ตลาดต้องการ เพื่อสต็อกไว้ในคลังเก็บสินค้า เพื่อจะได้นำออกจำหน่ายได้ทันกับเวลา เมื่อตลาดมีความต้องการ ดังนั้นถ้าสต็อกไว้เป็นจำนวนมาก จำนวนเงินที่จมอยู่เกี่ยวกับการสต็อกสินค้าเก็บไว้ย่อมมีมากเป็นลำดับ ไม่มีโอกาสที่จะนำเงินจำนวนนี้ไปหมุนทางอื่น จึงเป็นข้อเสียทางการเงินอย่างหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ

ในการผลิตสินค้าเพื่อจำหน่าย ย่อมต้องมีเงินจมอยู่ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในสต็อก วิธีการที่จะทำให้เงินที่จมอยู่นี้เกิดขึ้นน้อยที่สุด โดยไม่เสียผลทางด้านกำไร จำหน่าย ควรที่จะวิเคราะห์ถึงความต้องการของการของลูกค้าที่คาดหวังว่าจะได้รับ โดยศึกษาจากร้านค้าที่รับจำหน่ายสินค้าว่าชนิดใดของภาชนะจำหน่ายได้มาก เพียงพอกับการขายภายในกี่วัน เพื่อจะได้รู้ว่า ภาชนะรูปแบบใดลักษณะสีใด มีความคล่องตัวจำหน่ายได้ง่าย เพื่อจะได้กำหนดปริมาณการผลิตถูกต้องตามลักษณะรูปแบบ และในจำนวนที่เหมาะสมกับความต้องการของตลาด ซึ่งผลที่ได้ย่อมมาช่วยทำให้สินค้าที่สต็อกเก็บไว้มีจำนวนพอดีกับความต้องการของตลาด ไม่มากหรือน้อยจนเกินไป

จ. ปัญหาเกี่ยวกับการส่งออก ในการส่งภาชนะเมลามินเป็นสินค้าออกจำหน่ายในตลาดต่างประเทศ รัฐบาลได้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ผลิต ด้วยการลดภาษีขาเข้าของวัตถุดิบที่สั่งซื้อจากต่างประเทศ และนำเข้ามาผลิตสินค้า เพื่อใช้ในโครงการส่งออกโดยเฉพาะ ในการนี้รัฐบาลใช้วิธีลดภาษีขาเข้าอยู่ ๒ ประการ

ประการที่ ๑ ผู้ผลิตที่ส่งสินค้าเข้ามาต้องชำระเงินค่าภาษีอากรล่วงหน้า หลังจากส่งสินค้าออกจำหน่ายตลาดต่างประเทศแล้ว จึงสามารถนำรายการนั้นยื่นเสนอขอคืนเงินภาษีอากร

ประการที่ ๒ ผู้ผลิตให้ธนาคารที่ตนใช้บริการเป็นประจำนั้น เป็นผู้ค้ำประกันเกี่ยวกับการชำระเงินค่าภาษีอากรขาเข้า

วิธีการในประการที่ ๑ นั้น มีปัญหากับผู้ผลิตมากกว่าวิธีที่ ๒ กล่าวคือ การคืนเงินภาษีอากรช้าเกินไป จนทำให้เงินทุนที่หมุนเวียนของผู้ผลิตหยุดชะงัก เพราะเงินจำนวนนี้ต้องจมอยู่ที่กระทรวงการคลัง

ข้อเสนอแนะ

๑. กระทรวงการคลังควรเร่งดำเนินการเกี่ยวกับการคืนเงินภาษีอากรให้แก่ผู้ผลิตที่ส่งสินค้าออกจำหน่ายโดยเร็วที่สุด เพื่อช่วยให้ผู้ผลิตมีโอกาสนำเงินจำนวนนี้ใช้ดำเนินการเกี่ยวกับการผลิตและส่งออกต่อไป
๒. ในกรณีที่กระทรวงการคลังไม่สามารถจ่ายเงินคืนให้ครบจำนวนได้ ควรหาวิธีการจ่ายเงินคืนประมาณครึ่งหนึ่งหรือกึ่งหนึ่งของจำนวนเงินทั้งหมด
๓. ควรแนะนำระเบียบการเกี่ยวกับการขอคืนเงิน ภาษีอากรอย่างละเอียดถี่ถ้วน และเด่นชัดจะเป็นผลดียิ่งขึ้น ถ้ามีการประชาสัมพันธ์ทั้งทางด้านหนังสือและการใช้บุคลากร เพื่อให้บุคคลที่มีความเข้าใจน้อย ได้มีโอกาสเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งอีกครั้งหนึ่ง การกรอกแบบฟอร์มรายการขอคืนเงินภาษีอากรจะได้ครบถ้วนสมบูรณ์ มิฉะนั้นแล้ว เมื่อประสบปัญหาต้องเสียเวลาในการแก้ไขข้อบกพร่องทั้งผู้ที่ยื่นรายการและทางเจ้าหน้าที่ ซึ่งไม่เป็นผลดีแก่ทั้งสองฝ่าย ถ้าการทำงานมีความคล่องตัวแล้ว ย่อมทำให้การปฏิบัติสามารถดำเนินงานเสร็จได้รวดเร็ว

๑. ปัญหาเกี่ยวกับลักษณะผลิตภัณฑ์ (Product)

ในการใช้ภาชนะเมลามีน (Melamine Ware) เป็นระยะเวลาานาน จะเกิดรอยคราบบนภาชนะ และเมื่อใช้วัตถุจำพวก สก็อตโบลท์ ขัดถูกลักษณะจะเกิดรอยขีด รอยแตก ทำให้ความสวยงามลดลง ย่อมเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งที่ลูกค้าจะซื้ออีกในคราวต่อไป ถ้าผู้ผลิตไม่มีแนวทางแก้ไข อาจจะทำให้ยอดการจำหน่ายมีโอกาสลดลง

ข้อเสนอแนะ

ปัญหาภาชนะเมลามีนมีรอยคราบ เมื่อใช้เป็นระยะเวลาานานนั้น ในกระบวนการผลิตไม่สามารถแก้ไขได้ เพราะเป็นลักษณะเฉพาะของผง เมลามีนเทอร์มอลดีไฮด์เรซินที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตภาชนะเมลามีน อย่างไรก็ตามก็ยังสามารถแก้ไขปัญหาลำนี้ได้ โดยเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการใช้ให้ถูกต้อง ซึ่งย่อมทำให้มีรอยคราบน้อยลง วิธีการดังกล่าวนี้คือ

๑. ควรล้างภาชนะเมลามีนในน้ำอุ่นหรือน้ำร้อน

๒. ควรใช้ฟองน้ำ เป็นอุปกรณ์ขัดถูภาชนะถ้วยชาม เมลามีนแทนการใช้สก๊อตไบลท์

มีฉนวนแล้วจะเกิดรอยขีด รอยแตกได้ ทำให้ภาชนะขาดความสวยงาม

๓. บริษัทการผลิตหรือจำหน่ายน้ำยาขจัดรอยคราบบนภาชนะเมลามีน เพื่อให้มีแววาวสวยงามเหมือนเดิม

๔. ผู้ผลิตควรมีนโยบายรับบริการขัดถูภาชนะเมลามีนให้หมดรอยคราบ โดยใช้เครื่องขัดเงาซึ่งทางผู้ผลิตมีอยู่แล้ว อย่างไรก็ตามในเรื่องนี้ควรกำหนดจำนวนและเวลาให้แน่นอน เพื่อสะดวกในการปฏิบัติงานของทุกฝ่าย

๕. ในบางกรณีผู้ใช้ภาชนะเมลามีนไม่มีเวลาใช้น้ำอุ่นหรือน้ำร้อนตลอดเวลาในเรื่องการชำระทำความสะอาด อาทิเช่น กลุ่มผู้ประกอบการขายอาหาร เพราะมีเวลาจำกัด และต้องใช้ภาชนะอยู่เสมอ เพื่อมิให้ภาชนะเกิดรอยคราบเร็วเกินไป ควรหลีกเลี่ยงการใช้ภาชนะเมลามีนบรรจุอาหารที่มีสีจัด โดยเฉพาะบรรจุถ้วยเต๋ียวเย็นตะโพ ลูก็ยากี่ อย่างไรก็ตามเมื่อเกิดมีรอยคราบบนภาชนะเมลามีนเป็นจำนวนมากแล้ว ควรนำไปให้ผู้ผลิตช่วยขัดเงาให้ใหม่ หรือมีฉนวนครบนำภาชนะไปต้มในน้ำเดือด แล้วนำมาขัดด้วยน้ำยาทำความสะอาด จะทำให้ภาชนะเมลามีนมีความแวววาวสวยงามอีกครั้งหนึ่ง

๖. สำหรับภาชนะเมลามีนชนิดลวดลายนี้ใช้ตามบ้านเรือนทั่วไป ควรหลีกเลี่ยงการใช้มีด ทั้งนี้เพื่อมิให้ มีด ขูดภาชนะ ซึ่งจำทำให้เกิดเป็นรอยได้

๗. ปัญหาทางค่านตลาด ตลาดภาชนะเมลามีนชนิดสีเดียวมีคู่แข่งที่สำคัญ ได้แก่ ภาชนะกระเบื้องที่ผลิตขึ้นในประเทศไทย เพราะเป็นภาชนะถ้วยชามที่ผู้ใช้เคยซื้อใช้มาก่อนจนมีความเคยชิน และเมื่อเปรียบเทียบราคาของภาชนะทั้ง ๒ ชนิดนี้แล้ว ปรากฏว่าภาชนะกระเบื้องมีราคาถูกกว่าภาชนะเมลามีน เพราะภาชนะกระเบื้องใช้วัตถุดิบจากภายในประเทศผลิต ส่วนภาชนะเมลามีนต้องสั่งซื้อวัตถุดิบจากต่างประเทศ ดังนั้นต้นทุนในการผลิตย่อมสูงกว่า ฉะนั้นเมื่อภาชนะกระเบื้องมีราคาถูกกว่าย่อมมีโอกาสจำหน่ายได้คล่อง อย่างไรก็ตามภาชนะเมลามีนได้เปรียบภาชนะกระเบื้อง ที่เกี่ยวกับคุณสมบัติที่แตกแยก มีความคงทนดีกว่า ฉะนั้นตลาดของภาชนะเมลามีน

จึงอยู่ที่ความพอใจของลูกค้าที่มีความต้องการใช้ภาชนะที่มีความคงทน ถึงแม้ว่าราคาจะสูงก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงคุณประโยชน์ที่คงทนย่อมคุ้มกับจำนวนเงินที่เสียไป

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการส่งเสริมการขายทั้งทางการโฆษณา และช่วยเหลือ ร้านค้าปลีก ทั้งนี้เพื่อให้ลูกค้าได้ทราบถึงประโยชน์ของภาชนะเมลามีน และให้ร้านค้าปลีกผลักดันสินค้า โดยให้ชักจูงและแนะนำเกี่ยวกับการซื้อและใช้ภาชนะ เมลามีนกับลูกค้า เพราะเมื่อลูกค้าได้ทราบประโยชน์และรับรู้เกี่ยวกับการใช้ภาชนะ เมลามีนย่อม เป็นข้อมูลที่สนใจให้เกิดการตัดสินใจซื้อภาชนะ เมลามีนได้ดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย